

приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства» // Податки та бухгалтерський облік. – 2001. – № 14. – С. 11-12.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок санації державних підприємств» // Збірник постанов Уряду України. – 1994. – № 5.

5. Абрамов В. Розвиток підприємства в умовах кризи / В. Абрамов // Економіка України. – 2009. – № 6.

6. Айвазян З. Антикризисное управление: принятие решений на краю пропасти / З. Айвазян, В. Кириченко // Проблемы теории и практики управления. – 2009. – № 4.

7. Банкротова Н. Банкрутство: безвихідь чи вихід? / Н. Банкротова // Баланс. – 2010. – № 11 (292).

8. Кирилов В. Н. К вопросу определения признаков банкротства/ В. Н. Кирилов // Экономика строительства. – 2011. – № 7.

9. Коваленко О. Ю. Використання статистичних моделей діагностики банкрутства при прогнозуванні фінансового стану підприємств / О. Ю. Коваленко // Таврійський науковий вісник. – 2011. – Вип. 75. – С. 238–247.

Папірна А. А., ст. гр. ФСГзм-11
Кнейслер О. В., д.е.н., професор

КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСНО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

У сучасних умовах розвитку суспільних відносин ефективна господарська діяльність підприємства не можлива без постійного залучення позикового капіталу, що сприяє розширенню обсягів підприємницької діяльності, підвищенню ефективності його функціонування, прискоренню руху фінансових та матеріальних ресурсів, нарощуванню результативності використання капіталу, а в кінцевому підсумку – зростанню ринкової вартості підприємства. Разом з цим залучення позикового капіталу супроводжується низкою недоліків, основним з яких є наявність ризику неповернення позик. Це зумовлює необхідність застосування комплексного підходу до управління кредитоспроможністю підприємства, який забезпечував би можливість отримувати та використовувати позикові фінансові ресурси у межах часових і вартісних параметрів, визначених кредитною угодою. У цьому контексті особливої актуальності набуває питання визначення поняття кредитоспроможності підприємства, яке вивчено багатьма науковцями, однак єдності в його розумінні вони не досягли.

В економічній літературі можна виділити два підходи до трактування кредитоспроможності. Так, згідно першого підходу вчені розглядають сутність кредитоспроможності як здатності, можливості чи спроможності позичальника (підприємства) своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми

зобов'язаннями, а другого – як передумов чи фінансового стану, що дає змогу отримати кредит і своєчасно повернути його.

М. Белих трактує кредитоспроможність як спроможність компанії або приватної особи залучати позиковий капітал і в майбутньому належним чином обслуговувати свій борг [1]. Подібним є визначення кредитоспроможності в Т. Д. Косової, яка наголошує на можливості позичальника за конкретних умов одержати кредит у повному обсязі й у визначений кредитним договором строк розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями перед банком або іншим кредитором [2]. Автори вказують на можливості одержати позиковий капітал і розрахуватися за ним.

Водночас, Л. Т. Гіляровська визначає кредитоспроможність як можливість економічних суб'єктів ринкової економіки своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями у зв'язку з неминучою необхідністю погашення кредиту [3]. При цьому зосереджує свою увагу лише на можливості погашення боргу. Аналогічним є визначення в О. О. Олійник, яка під кредитоспроможністю розуміє спроможність і бажання позичальника у визначений кредитною угодою термін і в повному обсязі розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями [4], виключаючи можливість залучення позикового капіталу.

На нашу думку, представники другого підходу більш повно розкривають сутність кредитоспроможності, акцентуючи увагу на спроможності підприємства залучати кошти та повертати їх. Зокрема, Л. А. Лахтіонова трактує кредитоспроможність як фінансовий стан підприємства, що дає змогу отримати кредит і своєчасно повернути його [5]. При цьому автор не вказує на повернення коштів у повному обсязі та невідомо, про який фінансовий стан йде мова за таких умов.

На думку В. В. Хрестиніна, кредитоспроможність – це фінансово-господарський стан, який дає упевненість в ефективному використанні позикових засобів, здатності та готовності позичальника повернути кредит відповідно до умов кредитного договору [6]. Вважаємо, що під кредитоспроможністю підприємства доцільно розуміти не лише фінансовий стан, а враховувати інші аспекти діяльності підприємства.

Узагальнюючи вище наведене, доходимо висновку, що кредитоспроможність – це спроможність підприємства-позичальника залучати позиковий капітал та виконувати в повному обсязі й у визначені кредитною угодою строки розрахунки за борговими зобов'язаннями за рахунок наявного фінансово-економічного потенціалу.

Література

1. Хелферт Э. Техника финансового анализа. Аудит. / Пер. с англ.; под ред. Л. П. Бельх. – М.: ЮНИТИ, 1996.
2. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності: навч. посіб. / Т. Д. Косова. – К.: Центр

учбової літератури, 2008. – 486 с.

3. Гиляровская Л. Т. Экономический анализ: учебник для вузов / Под. ред. Л. Т. Гиляровской. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 247 с.

4. Оцінка кредитоспроможності позичальника при банківському кредитуванні // Економіка. Фінанси. Право. – 2007. – № 8. – С. 10–23.

5. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: навч. посіб. / Л. А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2003. – 452 с.

6. Хрестинин В. В. Финансовое состояние как фактор кредитоспособности предприятия / В. В. Хрестинин // Вестник Московского университета. – 2006. – № 6.

Пасічник І. С., ст. гр. ФСГм-11

Луцишин О. О., к.е.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СУТНОСТІ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Одним із ключових елементів ринкової економіки є підприємницька діяльність суб'єкта господарювання, конкурентоспроможність якого в основному залежить від ефективного формування і використання його фінансових ресурсів. Фінансові потоки на підприємстві забезпечують подальшу стійкість, сприяють підвищенню ефективності діяльності господарюючого суб'єкта та забезпечують його подальший розвиток. З позицій фінансового менеджменту фінансові потоки підприємства можна розглядати як надходження (вхідний позитивний грошовий потік) та витрачання (вихідний від'ємний грошовий потік) коштів у процесі здійснення фінансово-господарської діяльності, формування, резервування і витрачання коштів.

Визначаючи поняття «фінансові потоки», нами проведено моніторинг праць як вітчизняних, так і закордонних науковців, які займаються дослідженням даної проблематики, а саме проаналізовано праці А. Р. Горбунова, Н. О. Небаби, С. В. Каламбета, О. В. Кнейслер, В. В. Майбороди, А. І. Мороза, Т. М. Притули, І. О. Школьника, А. М. Якімова та інших. Щоправда, доводиться констатувати той факт, що єдиного підходу до тлумачення даного поняття немає. Саме визначення фінансових потоків викликає багато дискусій з боку дослідників. Це, перш за все, пов'язано з відсутністю комплексного підходу до визначення фінансових потоків суб'єкта господарювання.

Зокрема, зазначимо, що на думку О. В. Кнейслер та Л. З. Шупи фінансовий потік являє собою впорядкований і систематизований рух фінансових ресурсів суб'єктів господарювання за усіма видами діяльності за певний період часу, який спрямований на досягнення ефективного господарювання [1, с. 117]. Водночас, Т. М. Притула найбільш характерними